

жорстоке поводження

верховенство права

жорстоке

катуван

відокремлений підрозділ

НПМ

Україна

тортури

монітор

НПМ

Стамбульський протокол

Україна

спільнота

Україна

Річний звіт 2019

відокремлений підрозділ

катування

спільнота

монітор

НПМ

місця несвободи

Конвенція з прав людини

тортури

права людини

право здоров'я

тортури

дрозділ

НПМ

Київ 2020

рава

раїна

ЗМІСТ

1. Вступне слово	1
2. Про ГО «Україна без тортур»	4
3. Місія та Візія	5
4. Послуги, які надає Організація	7
5. Основні напрямки діяльності Організації у 2019 році	9
6. Організаційна структура	21
7. Партнери Організації	23
8. Фінансовий звіт	24

ВСТУПНЕ СЛОВО

Голови Правління Організації Костянтина Ключарьова

Наша організація має стрімкий розвиток, при цьому актуальним залишається збереження кращих традицій, довірчих взаємовідносин наших членів всередині організації та конструктивних взаємовідносин з нашими партнерами.

Пріоритетом функціонування організації було і є захист прав осіб у місцях несвободи, робота з стейкхолдерами

та міжнародними партнерами задля формування нульової толерантності до катувань та жорстокого поводження в Україні.

З повагою

Голова Правління Організації Костянтин Ключарьов

ВСТУПНЕ СЛОВО

Голови Правління Організації 2016–2019 рр. Олександра Гатіятулліна

Друзі!

2019 рік став переломним для Організації. З самого початку я очолив Організацію, вів її більше трьох років і настав момент йти з посади Голови правління.

Я вдячний кожному співробітнику, члену організації, правлінню і керівникам відокремлених підрозділів за те, що

впродовж трьох з половиною років ми йшли пліч-о-пліч і будували Організацію. За цей час у нас були значні успіхи, але були і поразки. Ми вчилися, ми комунікували, ми конфліктували, але ми йшли до однієї мети - щоб у місцях несвободи України не було катувань і жорстокого поводження!

2019 рік - став важливим етапом в нашій Організації. Це перевірка на життєздатність Організації. Я ніколи не хотів, щоб Організація будувалася навколо однієї людини. Я ніколи не хотів бути вічним керманичем Організації і це цінність, яка дозволяє Організації жити і розвиватися.

На сьогодні ми маємо бренд. Нашу Організацію знають по всій Україні. Ми маємо 9 відокремлених підрозділів в областях України. Ми входимо в різні консультативні органи при органах державної влади. Ми підписали з чинним Омбудсманом меморандум про співпрацю в 2019 році і модель «Омбудсман +» продовжує ефективно працювати. Ми разом, вийшли на проект «Нові лідери 2 сезон», який транслювався всією Україною. Ми почали нові напрямки нашої діяльності. Наші члени організації займають високі посади в різних державних органах. Нас знають і нас поважають. І це дає можливість і далі розвиватися і рости. Наразі ми маємо багато перспектив і ми не можемо опускати руки. Нам потрібна мобілізація, мобілізація ресурсів, особливо людських, тому що без команди і без людей наша ідея буде знищена. Ми створили для себе картину до якої ми хочемо прийти до 2022 року - це розгалужена національна мережа моніторів національного превентивного механізму, яка без обмеження, системно відвідує всі місця несвободи, сприяє змінам і поліпшенню умов перебування в них, використовуючи кращі світові практики і стандарти. І сьогодні ми як ніколи найближче до нашої візії, не дивлячись на труднощі.

Ми все здолаємо, головне вірити в себе, в наші цінності, в нашу місію і людей, які поруч.

Не дивлячись на зміни, я залишаюся частиною команди і ви завжди можете розраховувати на мою підтримку.

З повагою

Голова Правління Організації 2016-2019 рр.

Олександр Гатіятуллін

Про Україну без тортур історія організації

У серпні 2016 року було створено громадську організацію «Україна без тортур» для координації діяльності громадської частини національного механізму попередження катувань.

«Україна без тортур» об'єднує громадських активістів (моніторів), які залучені до реалізації НПМ.

Наша Організація підтримує ідею викорінення та попередження катувань у місцях несвободи й іншого жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність видів поводження та покарань, які заборонені та є серйозним порушенням прав людини в Україні.

Ми працюємо над навчанням, професійним розвитком та залученням до членів Організації моніторів національного превентивного механізму.

МІСІЯ

У місцях несвободи немає тортур
та жорстокого поводження

ВІЗІЯ

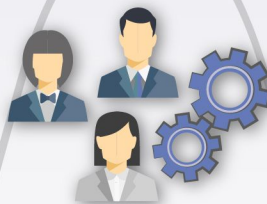
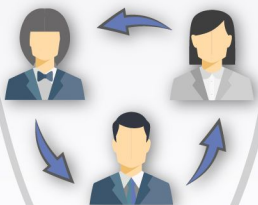
Розгалужена національна мережа моніторів
Національного превентивного механізму, яка без
обмеження, системно відвідує всі місця несвободи,
сприяє змінам та покращенню умов перебування в
них, використовуючи найкращі світові практики та
стандарти

Ми працюємо над:

Навчанням і
просвітництвом
про права людини
в місцях несвободи

Формуванням
спільноти
моніторів

Професійним
розвитком
спільноти
моніторів

Посиленням
спроможності
різних інституцій
протистояти
катуванням

Наші цінності:

Людина

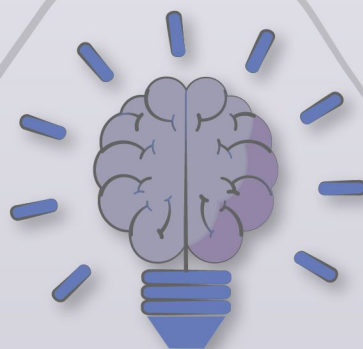
Права і свободи

Нетерпимість до катувань

Прозорість

Професіоналізм

ПОСЛУГИ, ЯКІ НАДАЄ ОРГАНІЗАЦІЯ

Монітори НПМ

В 2019 році Організація:

Провела два Базових тренінгів для нових моніторів НПМ, що дало змогу залучити 48 нових громадських моніторів

Провела низку спеціалізованих тренінгів для діючих моніторів НПМ

Запустила програму менторства для моніторів НПМ. Це дало змогу підвищити рівень професійності нових моніторів для подальшого залучення їх для підсилення діяльності НПМ

Запустила механізм компенсації коштів на проїзд моніторам НПМ

Вперше самостійно організувала та провела VI Всеукраїнський форум національного превентивного механізму

Запустила інформаційно-комунікаційну платформу для моніторів НПМ «monitor-info.com.ua»

Люди, які перебувають в місцях несвободи

В 2019 році Організація:

Забезпечувала системність моніторингових візитів до місць несвободи по всій Україні

Надала рекомендації з дотримання прав людини у закладах, керівникам установ

Ініціювала перевірки виконання рекомендацій, які були надані установам під час моніторингових візитів, шляхом написання звернень до народних депутатів та спостережних комісій (Адвокація інтересів)

Працівники місць несвободи

В 2019 році Організація:

Систематично збирала інформацію про умови праці, кваліфікацію персоналу

Аналізувала законодавство та нормативно-правові акти на предмет відповідності міжнародним стандартам

Здійснювала постійний моніторинг ситуації у місцях несвободи

Основні напрямки діяльності за 2019 рік

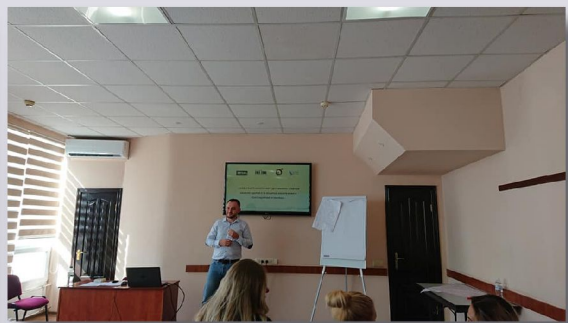
Просвітницька діяльність

Навчали правам людини в місцях несвободи журналістів

Спільно з партнерами проводили спеціалізоване навчання про особливості моніторингу дотримання права на охорону здоров'я та медичне забезпечення в пенітенціарних установах для моніторів НПМ

Навчали особливостям прав людини в місцях несповоди студентів

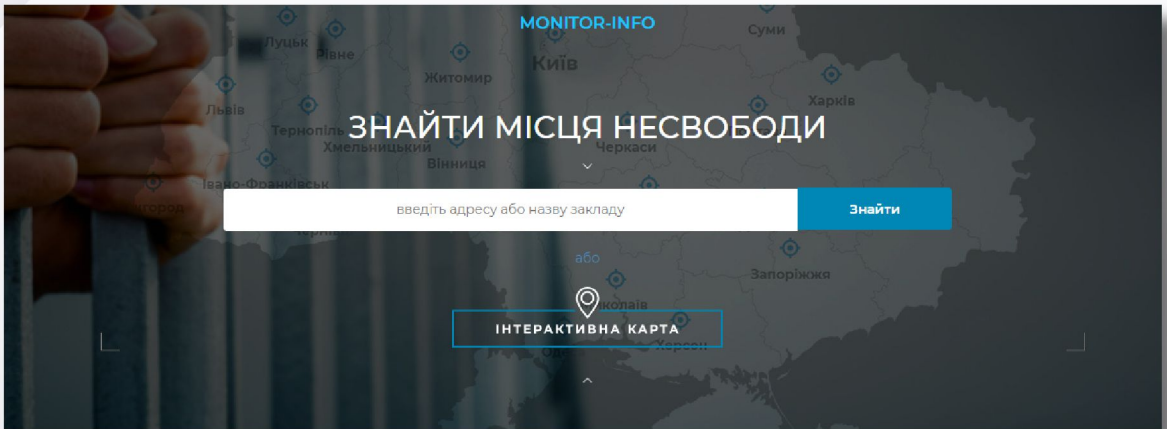

Спільно з Міжнародним Комітетом Червоного Хреста в Україні провели тренінг стосовно інспектування в'язниць: міжнародні стандарти та моніторинг доступу до медичної допомоги

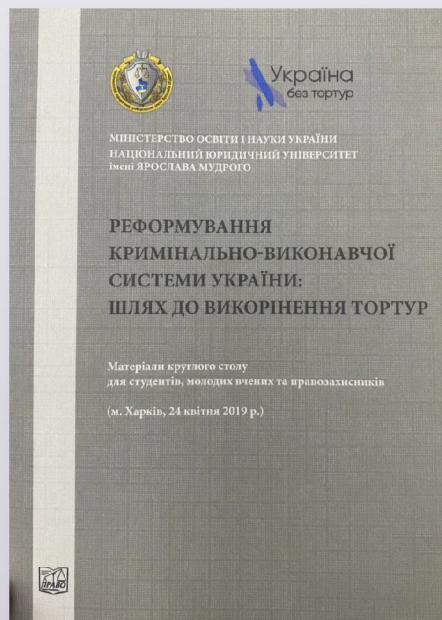

Запустили інформаційно-комунікаційну платформу
monitor-info.com.ua

Провели круглий стіл для студентів, молодих
вчених та правозахисників та видали матеріали
круглого столу на тему «Реформування
кримінально-виконавчої системи України:
шлях до викорінення тортур».

Діяльність в рамках меморандуму між Омбудсманом та ГО «Україна без тортур»

31 січня 2019 р. між Омбудсманом та ГО «Україна без тортур» підписано меморандум про співпрацю

Взяли на себе відповідальність за відшкодування коштів моніторам НПМ за проведення візитів. Запущений механізм відшкодування є апробацією моделі компенсації коштів моніторам за державний кошт

Взяли на себе відповідальність забезпечити 100% залученість громадських моніторів у візити НПМ

Задля забезпечення участі громадських моніторів НПМ у візити в місця несвободи було проведено два Базових тренінги для моніторів НПМ, завдяки яким мережа моніторів збільшилась на 48 людей

Організаційний розвиток

Успішно функціонують 9 Відокремлених підрозділів Організації та 6 ініціативних груп по всій Україні

● Відокремлені підрозділи

● Ініціативні групи

Керівники Відокремлених підрозділів проводять просвітницьку діяльність серед державних службовців, моніторів НПМ та студентів вищих навчальних закладів

Була заснована ініціативна група Організації у Львові

Були проведені Загальні збори членів Організації, на яких була прийнята низка рішень (затвердження нових стратегічних напрямків та узгодження нової редакції статуту Організації)

Організація стала флагманом в Україні з питань розвитку національного превентивного механізму, а тому закономірно, що Голова Правління Олександр Гатіятуллін очолив напрямок захисту прав людини в місцях несвободи в рамках діяльності інституту Омбудсмана, обійнявши посаду профільного Представника Уповноваженого

Відбулась зміна Голови Правління, новим стратегічним очільником Організації став досвідчений монітор Костянтин Ключарьов

Передача досвіду розвитку та роботи українського НПМу іншим країнам

Розповіли колегам з Білорусі про досвід і ефективність моніторингу місць несвободи в рамках національного превентивного механізму

Долучились до VI щорічної конференції з пенітенціарної медицини, яка відбулася у Фінляндії

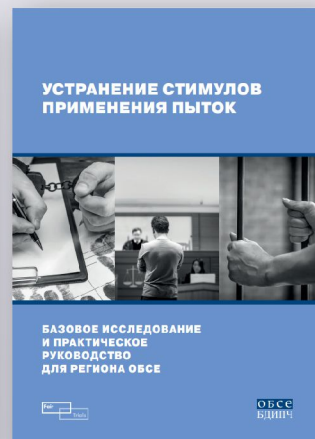

Проведено візит технічної підтримки в м. Алмати Республіки Казахстан, в рамках якого було проведено тренінг на тему моніторингу дотримання права на здоров'я осіб, які перебувають під вартою і засуджених в контексті доступу до послуг з профілактики, діагностики та лікування ВІЛ-інфекції/СНІДу, туберкульозу та ВГС, а також послуг наркозалежним особам

Взяли участь у круглому столі у Варшаві, який був присвячений інституційним стимулам застосування тортур в регіоні ОБСЄ та організований міжнародною організацією Fair Trials спільно з Бюро демократичних інститутів та прав людини при ОБСЄ. Результатом круглого столу стало підготовлене дослідження

Проведення Всеукраїнської акції "Зернятко добра"

в рамках Міжнародного дня добрих справ – #ЩЕДРИЙВІВТОРОК

В рамках акції ув'язнені зі всієї України поділились своїми щирими історіями добра та планами щодо нових хороших вчинків. Участь у всеукраїнській акції "Зернятко добра" дозволила ув'язненим відчувати себе повноправною частиною суспільства. Вочевидь, це також посприяло у соціальній адаптації після завершення відбування покарання.

Участь в акції взяли 265 людей з 52 установ ДКВС України. авторам найбільш щирих та відвертих листів були надіслані подарунки у вигляді зерна та ґрунту для пророщування.

Подарунки були надіслані:

- Вінницької установи виконання покарань №1
- Вільнянської установи виконання покарань №11
- Бучанської ВК №85
- Качановської ВК
- Ладижинської ВК №39
- Городищенської ВК №96
- Черкаської ВК № 62
- Темнівської ВК №100
- Житомирської ВК № 4
- Чорноморської ВК № 74
- Івано-Франківської ВК №12
- Райківецької ВК №78
- Замкової ВК №58
- Дрогобицької ВК №40
- Коростенської ВК № 71
- Житомирської ВК №8
- Чернігівської ВК № 44
- Бердичівської ВК № 70
- Цуманської ВК №84
- Даріївської ВК № 10
- ДУ ДВК №12
- Кропивницького СІЗО
- Кременчуцької Виховної Колоні
- Мелітопольської ВК №144

Започаткування нового напрямку роботи Організації:

захист прав ЛГБТ людей позбавлених волі

14 листопада 2019 року, на Загальних зборах Організації за підтримки Freedom House Ukraine Керівник Організації Олександр Гатіятулін спеціально для членів Організації презентував лекцію «На шляху до ефективного захисту ЛГБТІ-осіб позбавлених волі».

Проблема:

- існуюча ієрархія в пенітенціарних закладах – порушує право ЛГБТІ-осіб на рівність
- цю ієрархію застосовують як самі в'язні, так і адміністрація. Наприклад, представники ЛГБТІ-спільноти виконують всю «брудну роботу», їдять за окремим столом, а сплять окремо від інших, іноді навіть на підлозі
- при моніторингу місць позбавлення волі не враховується гендерний аспект

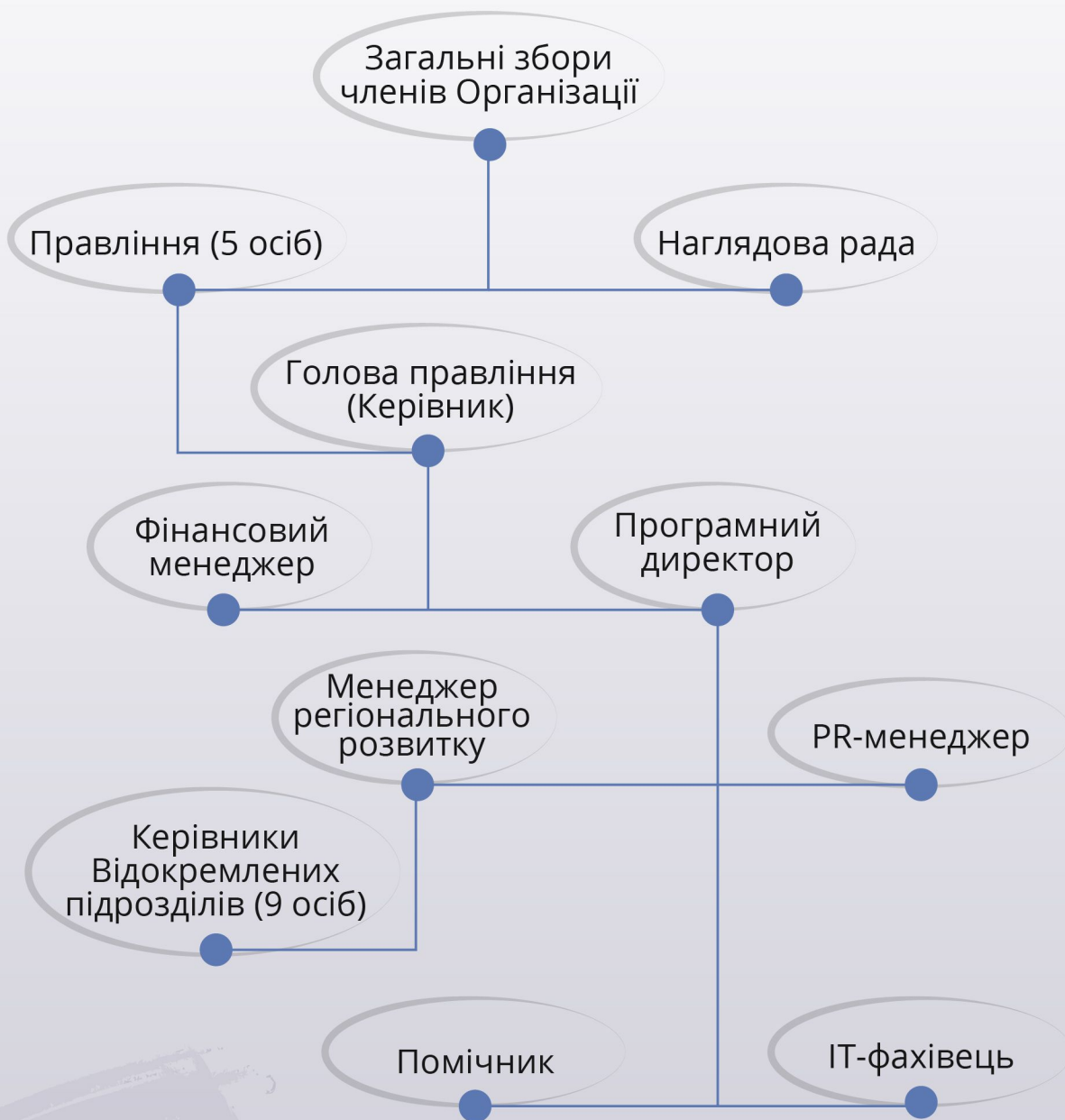
У 9 регіонах України були проведені дискусійні обговорення, на яких місцеві монітори опрацювали контрольний перелік питань, які запропонувала Асоціація з превенції катувань для НПМ-ів, при моніторингу ситуації з ЛГБТІ ув'язненими в слідчих ізоляторах та установах виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України.

Тому, ГО «Україна без тортур» спільно з Freedom House Ukraine взяла на себе відповідальність розвивати напрямок захисту ЛГБТ осіб позбавлених волі.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА

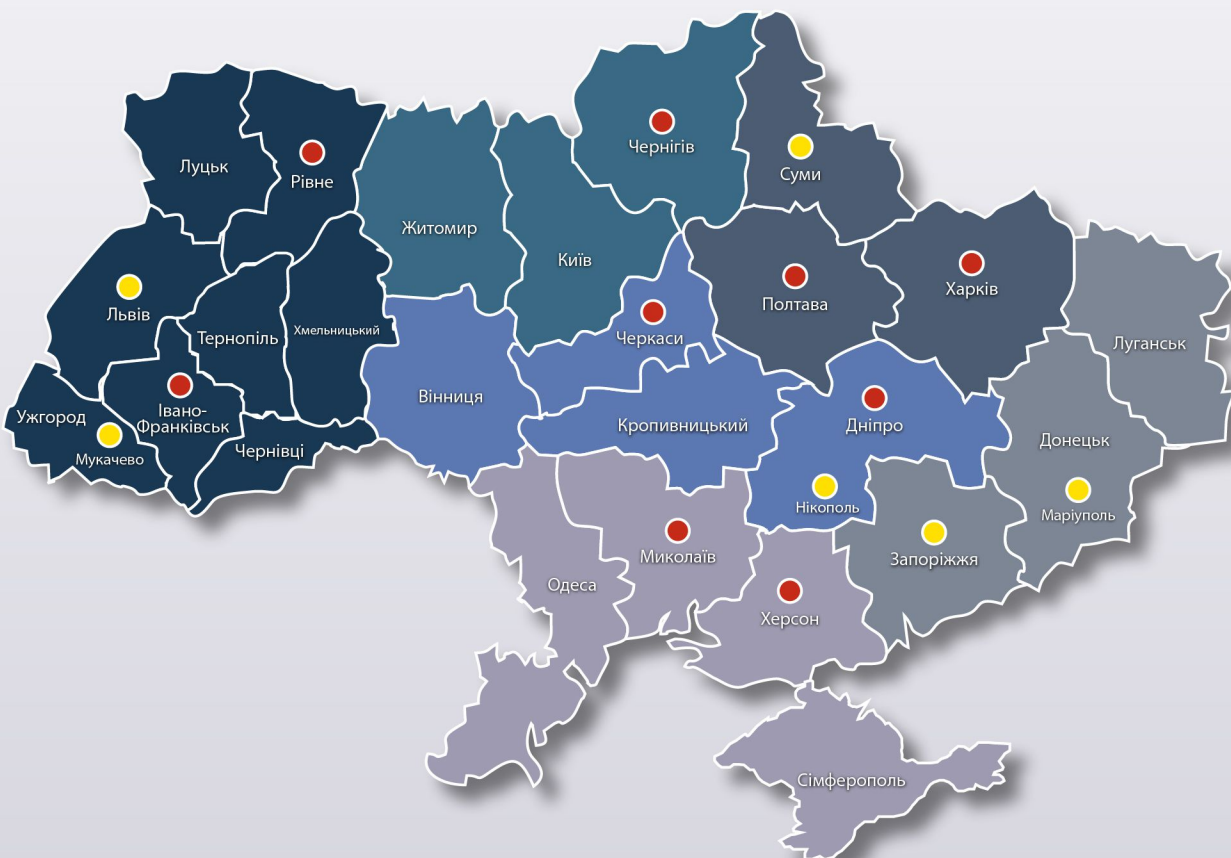
Органограма роботи ЦО

Інтерактивна карта

Відокремлених підрозділів і ініціативних груп

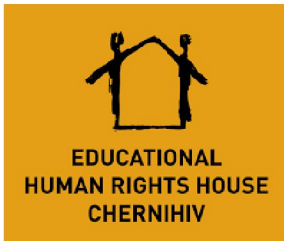
- Західний кластер
- Північно-Центральний
- Північно-Східний
- Центральний
- Південно-Східний
- Південний

● Відокремлені підрозділи

● Ініціативні групи

ПАРТНЕРИ ОРГАНІЗАЦІЇ

МКЧХ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

поліграфія і
дизайн

1%

послуги з
менедженту

28%

адмінвитрати

42%

МФ «Відродження» –
3 626 696 грн

регіональний
розвиток

13%

ІСАР «Єднання» –
22 000 грн

програмні
витрати

59%

Безповоротна допомога
на реалізацію
статутної діяльності
15 000 грн

заходи
(тренінги, зустрічі)

11%

залучені експерти

5%